

Boekenlijst Veilig Opgroeien voor kinderen

Basisonderwijs

Boeken voor kinderen van 2 tot 6 jaar

Kindermishandeling en misbruik

Schildje de schildpad - Over een schildpad die het thuis niet zo fijn heeft. Kinderen omarmen Schildje! Schildje leert kinderen dat bepaalde thuissituaties niet normaal zijn, maar dat daar altijd over gesproken mag worden. Schildje woont samen zijn papa en mama in het grote dierenbos. Hij heeft het thuis niet altijd even fijn. Zijn vriendjes Haasje, Berta en Slimpie maken zich zorgen om Schildje. Zo is zijn pootje bijvoorbeeld gebroken, heeft hij verdriet en een blauw oog. Ook na onderzoek vinden de vriendjes het verhaal van Schildje maar vreemd en besluiten om alles tegen juf Toos te vertellen. Juf Toos luistert, zegt tegen Schildje dat hij niet schuldig is... Dat hij hierover kan en mag praten en dat zijn papa en mama ook niet weten hoe het anders moet. Met hulp van de juf komt alles weer goed!

Daar zwemt Sonnie! – Daar zwemt Sonnie is een prentenboek over seksueel misbruik. De volwassen eend raakt Sonnie op plekken aan wat hij niet fijn vindt en Sonnie vindt het lastig om dit aan te geven.

Kleine Matroos – Hanne de Meester. Kleine matroos en kapitein varen altijd samen, tot kapitein te moe wordt. Kan kleine matroos wel verder zonder hem? Kapitein en matroos, matroos en kapitein. Groot en klein. Kapitein toont waar en hoe, matroos stuurt er dapper naartoe. Er is iets aan de hand met kapitein. Is hij moe? Weet hij niet meer waarnaartoe? Wil hij ergens anders zijn? Matroos zorgt voor kapitein, maar op een dag is hij verdwenen. Kleine matroos trekt alleen op pad. Ziet hij daar een boodschap in het zand?

Grenzen aangeven

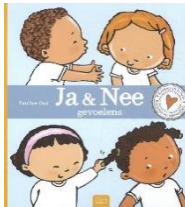
Buikgevoel - Melanie Louwerens, Julie Bellinkx. Haas en zijn vriendin Egel gaan samen op avontuur. Ze zijn op zoek naar een mysterieus geluid dat alleen Haas kan horen. Het verhaal en de illustraties zijn bedoeld om kinderen mentaal te wapenen tegen een vermissing of ontvoering. Het leert kinderen vooral om te luisteren naar hun buikgevoel in situaties waarin zij zich ongemakkelijk of onveilig voelen. (Vanaf 3 jaar.)

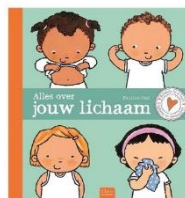
Daantje durft alles! - Eline Hoogenboom. Een verhaal over nee zeggen. Als Daantje op Durfal Dinsdag in haar superheldencape naar de speeltuin gaat, neemt ze zich voor dat ze alles durft. Maar die karretjes in de speeltuin zijn toch wel heel hoog en snel... Durft ze het durfalwoord NEE te gebruiken? Daantje durft alles! is een vrolijk boek dat peuters en kleuters helpt om zelfvertrouwen te ontwikkelen en grenzen aan te geven.

Nee! – Sanderijn van der Doef en Marian Latour. Een boek over *nee* en *ja* zeggen. Een licht en humoristisch prentenboek om kinderen vanaf 3 jaar weerbaar te maken. Als ouder, kleuterjuf of verzorger wil je kinderen leren op de juiste momenten 'nee' en 'ja' te zeggen, zonder ze bang te maken voor bijvoorbeeld kinderlokkers. Wanneer zeg je 'nee', wanneer zeg je 'ja' en vooral: hóe zeg je het?

Ja en nee gevoelens – Pauline Oud. Ook kinderen hebben vaak kriebels in hun buik. Als ze hun eigen lichaam leren kennen, als ze voor het eerst verliefd worden, of als ze intimiteit en seksualiteit ontdekken. Dat is heel natuurlijk. Kriebels in je buik maakt al deze stappen bespreekbaar, met op maat gemaakte boeken voor verschillende leeftijden. Kinderen groeien op, en Kriebels in je buik groeit met hen mee. Wat een fijn gevoel. Wanneer zeg je ja en wanneer zeg je nee? Wanneer mag iets wel doen en wanneer mag je iets niet doen? Kun jij zelf ook luisteren als een ander nee zegt? Wat zijn leuke geheimpjes en wat zijn nare geheimpjes? Dit boek leert je dat je zelf de baas bent over jouw lichaam.

Alles over jouw lichaam – Pauline Oud. Maak kennis met je eigen lichaam. Én met het lichaam van andere kinderen! Hoofd, buik, benen, armen en handjes: samen ontdekken we het hele lichaam en hoe je er goed voor zorgt!

Boeken voor kinderen van 5 tot 8 jaar

Kindermishandeling

Grote mensen mogen ook niet slaan – Ilona Lammertink. Een warm verhaal dat huiselijk geweld en de gevolgen voor een kind bespreekbaar maakt.

Grenzen en vertrouwen

Sam en het niet-leuke geheim – Pieter Melsen. Sam lacht, maar hij is niet blij. Dat komt omdat hij een geheim heeft, een niet-leuk geheim. Niemand weet dat hij het heeft. Hij zou het wel aan iemand willen vertellen, maar dat durft hij niet. Sam probeert op allerlei manieren van zijn geheim af te komen, maar niets lijkt te helpen... Tot hij iemand vindt om zijn geheim mee te delen. Vanaf 6 jaar.

Gevoelens en emoties

Lotjes zorg – Tom Percival. Lotje vindt het heerlijk om Lotje te zijn, tot ze op een dag een Zorg krijgt. Eerst is het maar een klein Zorgje, en dat is niet erg: iedereen heeft wel eens zorgen! Maar dan begint het te groeien... Elke dag wordt het groter en groter, en het maakt Lotje verdrietig. Hoe kan Lotje haar Zorg kwijtraken en opnieuw vrolijk worden?

Het grote, blij, boos, baal boek – Mary Hoffman. Hoe voel jij je vandaag? Blij? Verdrietig? Opgewonden? Jaloers? Gek? Of een mengelmoes van al deze gevoelens? Ontdek in dit boek allerlei verschillende gevoelens.

Het kleurenmonster – Anna Llenas. Het kleurenmonster is in de war. Hij voelt zich blij, verdrietig, boos, bang en kalm tegelijk. Wat is er met hem aan de hand? Met de hulp van een meisje probeert hij alle emoties die hij voelt een eigen plek te geven. De Voorleeshoek heeft een voorleesfilmpje bij dit boek gemaakt! Via de Kleuteruniversiteit is ook een project bij Het Kleurenmonster verkrijgbaar.

In mijn kleine hart – Jo Witek. Hoe moeilijk is het voor een jong kind om over gevoelens te praten en hoe verwarrend kunnen die soms zijn. Voor een ouder of opvoeder kan het soms ook moeilijk zijn om een ingang te vinden tot het 'kinderhart'. Dit boek kan hierbij een goed hulpmiddel zijn. Door middel van eenvoudige, kinderlijke, maar doeltreffende tekeningen en woorden worden gevoelens goed weergegeven en verwoord.

Als verdriet op bezoek komt - Eva Eland. Prentenboek over verdriet en troost voor jong en oud. Soms komt Verdriet onverwacht langs. Het volgt je en komt zo dichtbij dat je bijna geen adem meer kunt halen. Je kunt proberen het te verbergen. Maar het is net alsof je zelf Verdriet bent geworden. Probeer er niet bang voor te zijn: geef het een naam. En dan blijkt dat deze ongebruikelijke gast niet hoeft te zijn wat hij lijkt...

Zo voel ik mij – Pierre Winters en Eline van Lindenhuis. Wil jij alles weten over gevoelens? Waar komen emoties vandaan? Wat hebben je hersenen en je zintuigen daarmee te maken? En is het erg als je af en toe boos of verdrietig bent? In dit boek lees je welke gevoelens er allemaal zijn en welke rol ze spelen in je leven. Je vindt ook een leuke strip, uitdagende vraagjes, een grote uitklappagina en een miniquiz, zodat je een echte expert wordt.

Kleine hartjes en grote gevoelens – Nathalie Depoorter. Ook kinderen hebben vaak kriebels in je buik. Als ze hun eigen lichaam leren kennen, als ze voor het eerst verliefd worden, of als ze intimiteit en seksualiteit ontdekken. Dat is heel natuurlijk. Kriebels in je buik maakt thema's zoals het eigen lichaam, voortplanting, weerbaarheid en zelfvertrouwen, emoties, familie en relaties bespreekbaar met op maat gemaakte boeken. Kinderen groeien op, en Kriebels in je buik groeit met hen mee. Wat een fijn gevoel. Waarom heb ik zoveel gevoelens? Is dat normaal? En wat moet ik ermee dóén? Van dagelijkse emoties zoals blij en verdrietig tot overweldigende gevoelens zoals verliefd en jaloers ... dit boek legt ze allemaal uit. Een helder, grappig en leerrijk boek over ... gevoelens! Voor kinderen vanaf 5 jaar.

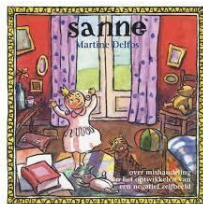
Psychische aandoeningen

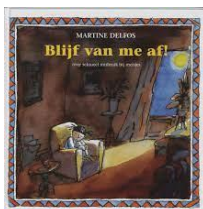
Een doosje sneeuw – An Swerts en Eline van Lindenhuisen. Een gevoelig prentenboek dat depressie voor een kind bespreekbaar maakt. Met achteraan een interview met een expert, getuigenissen van volwassenen en kinderen én tips om kinderen te helpen die met depressie van een volwassene te maken krijgen. Voor kinderen vanaf 5 jaar.

Boeken voor kinderen van 6 tot 10 jaar

Kindermishandeling en misbruik

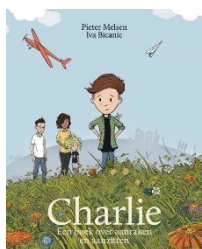
Sanne - Martine Delfos. Sanne is een therapeutisch verhaal bedoeld voor kinderen die te maken hebben met mishandeling en als gevolg daarvan een laag zelfbeeld hebben. Dit boek is een hulpmiddel om de problematiek uit te leggen en bespreekbaar te maken.

Blijf van me af! - Martine Delfos. Marijke weet niet hoe ze dat vervelende gedoe van haar stiefvader moet stoppen. De schoolarts gaat haar daarbij helpen. Dit boek is bedoeld voor meisjes die te maken hebben met seksueel misbruik. Het is een hulpmiddel bij het uitleggen en bespreekbaar maken van het probleem. Er is ook een boek voor jongens. Dat gaat over Peter die niet weet hoe hij dat vervelende gedoe van zijn stiefvader moet stoppen.

Het is niet leuk! - Martine Delfos. Maarten en Jan hebben een hut gebouwd. Marieke wil hem graag zien, maar de hutregels zijn heel vreemd. Een voorleesverhaal voor kinderen die te maken hebben met seksueel misbruik. Het dient als hulpmiddel bij het uitleggen en bespreekbaar maken van het onderwerp.

Charlie – Iva Bicanic & Pieter Melsen. Charlie woont met zijn papa, mama en zusje Lynn op de heuvel. Hij heeft fijne burens. Buurman Jan noemt hem altijd zijn grote vriend. Als ze samen gaan kamperen en Charlie 's avonds in het grote bed in slaap valt, voelt hij onder de dekens dat Jan aan hem zit. Charlie schrikt, maar doet net alsof hij slaapt. De volgende dag is Jan gewoon lief en grappig, zoals altijd. Hij maakt Charlie wijs dat hij het aan niemand mag vertellen. "Anders kunnen we nooit meer vrienden zijn." Jan legt Charlie een groot geheim op.

'Charlie' vertelt het verhaal van een kind dat seksueel misbruik meemaakt. Dit prentenboek (6+ jaar) is gemaakt om herkenning en steun te bieden aan eenieder die seksueel misbruik meemaakt of heeft meegemaakt. Ook is het boek er voor iedereen die in het verwerkingsproces ondersteuning wil bieden.

Psychische aandoeningen

Een bloem van een tante - An Swerts en Eline van Lindenhuisen. Een mooi, gevoelig verhaal over een tante met een bipolaire stoornis. Met achteraan een interview met twee experts en enkele tips. Voor kinderen vanaf 6 jaar

Grenzen aangeven

Maar hoe dan - je lichaam is van jou – Philippine van der Goes en Karin Middelburg. Eigentijds non-fictieboek voor kinderen over wensen en grenzen. Je lichaam is van jou en jij bent er de baas over. Maar hoe laat je weten dat je iets prettig vindt? En wat je juist niet wilt? Maar hoe dan?! helpt je om samen te praten over wensen en grenzen. Want als je goed JA kunt zeggen, kun je ook makkelijker NEE zeggen wanneer je iets niet wilt. Zeker als het over je lichaam gaat, is dat heel belangrijk. In dit boek lees je hoe je op een fijne manier met elkaar om kunt gaan - niet alleen in het echte leven, maar ook online. Vol geinige weetjes, interactieve doe-tips en doordenkvragen.

Groep 4 t/m 8.

Scheiding

Julia heeft twee huizen - Nicoline Wisse Smit. Julia heeft niet één, maar twee huizen. Een huis bij papa en een huis bij mama, haar ouders zijn namelijk gescheiden. Het belangrijkste uitgangspunt van het boek is dat kinderen vertrouwen en zekerheid nodig hebben. Het vertrouwen dat papa en mama er, ondanks hun scheiding, nog steeds allebei voor het kind zijn. De zekerheid dat het kind geen schuld heeft aan de scheiding en, ondanks de veranderde situatie, gelukkig mag en kan opgroeien.

Algemeen

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens – Kinderen zijn mensen en daarom zijn mensenrechten ook kinderrechten. In dit boek staan de dertig artikelen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in kindvriendelijke taal uitgelegd. (voor 8-9 jaar).

Boeken voor kinderen vanaf 9 jaar

Kindermishandeling en misbruik

Pony om van te houden – Yvonne Kroonenberg. Fleur is de ster van de manege. Maar thuis speelt de vriend van haar moeder de baas. Fleurs broertje Dylan is bang voor hem. Dan komt er een nieuw paard op de manege. Chester is vroeger mishandeld en hij is onhandelbaar. Iedereen is bang voor hem, behalve Fleur. Voorzichtig probeert ze zijn vertrouwen te winnen. Gaandeweg geeft Chester Fleur meer zelfvertrouwen en keert ze beter voor haar broertje opkomen – en voor zichzelf.

Hoe niemand mij geloofde en ik bijna alles verloor – Gertrud Jetten. De twaalfjarige Iris is dol op haar verzorgpony Binkie, die ze al sinds haar achtste onder haar hoede neemt. Ze heeft al die jaren met veel plezier voor hem gezorgd, maar de laatste tijd gaat ze met steeds meer tegenzin naar hem toe. De oorzaak is Binkies eigenaar. Erik is al bijna dertig jaar de beste vriend van haar vader, maar de laatste tijd doet hij anders tegen Iris. Wat moet ze nu doen? Ze kan Binkie niet aan zijn lot overlaten, maar haar angst voor Erik neemt alleen maar toe. Hij zegt dingen die hij niet zou moeten zeggen en hij doet dingen die hij niet zou mogen doen. Met haar vader kan ze er ook al niet over praten, want die zou haar toch nooit geloven.

Gelukkig krijgt ze hulp uit onverwachte hoek.

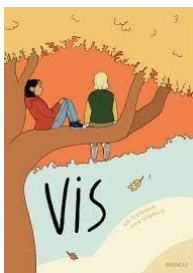
Dit is een verschrikkelijk boek met een gouden boodschap – Anton Horeweg. Veel kinderen maken iets ergs mee, zonder dat ze dat doorhebben. Dat komt omdat ze niet weten wat 'normaal' is. ... Maar is het normaal als je thuis of op school uitgescholden wordt? Of klappen krijgt? In dit boek lees je wat er kan gebeuren als je iets ergs meemaakt of als je het thuis niet altijd fijn hebt. Meester Anton vertelt hoe je je kunt voelen, met wie je daarover kunt praten, en vooral: dat het niet jouw schuld is! Voor kinderen vanaf 10 jaar.

Vliegen als een bij – Roland Schimmelpfenning. Bijzonder jeugdboek (9+) over een jongen die aan zijn problemen ontsnapt door af en toe in een bij te veranderen. Op school word je lastiggevalen en je ouders zorgen niet goed voor je. Je moet alle dingen zelf oplossen. Maar op een dag is alles anders: de zon schijnt en jij ontdekt dat je kunt vliegen... als een bij. Helaas duurt de betovering maar even en voor je het weet ben je weer mens. Je bent in een soort game beland en al je problemen zijn levels die gehaald moeten worden. Zelf naar school gaan zonder je chagrijnige ouders wakker te maken: level gehaald! Aan je boze juf ontsnappen door weer in een bij te veranderen: naar het volgende level. Maar wat staat je te wachten aan het eind van deze levensechte game?

Luna – Pieter Koolwijk. Het is vreselijk pijnlijk om te lezen over de verhouding van Luna met haar ouders. Luna wil zelfs niet over haar vader praten en vertelt Rosalinde dat haar ouders gescheiden zijn. Rosalinde zegt hier iets heel moois over, waar kinderen waarvan een van de ouders hen in de steek heeft gelaten, ontzettend veel aan kunnen hebben.

Vis – Willemijn Kranendonk - Graphic Novel. Vis zit in groep 7 en is eenzaam. Ze wordt gepest, heeft geen vrienden en haar ouders zijn altijd aan het werk. Ze mist iemand die haar begrijpt. Als er een nieuw meisje in de klas komt, hoopt ze op een vriendschap. Maar Vis is niet de enige met een ingewikkeld leven...

Dat het in dit boek toch wel heel erg draait om het zichtbaar maken van zorgelijke thuissituaties, blijkt uit het nawoord, waarin nog kort iets wordt gezegd over kindermishandeling. Ook staan er tips waar je zelf hulp of advies kunt vinden. Na

het lezen van dit indrukwekkende verhaal zul je bovendien misschien net weer even iets alerter naar je omgeving gaan kijken... wie weet kun je dan zelf ook wel hulp bieden aan kinderen die dat nodig hebben.

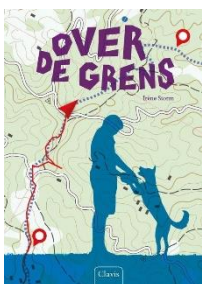

De schuilplaats - Pam Smy. De onontkoombaarheid van Billy's actie is vanaf de eerste bladzijde van De schuilplaats evident. Niet dat zijn leven gevaar is, maar de vernedering en agressie die hij, en vooral zijn moeder, ondergaan is teveel. Hij kan er niet meer tegen om het te horen, te zien of te voelen. Hij kan alleen nog weggaan. De schuilhut op een verlaten begraafplaats is geen geweldig alternatief, maar Billy is in ieder geval weg van huis en zegt tegen de tuinder die hem ontdekt dat hij tijd nodig heeft. Dat is heel goed te begrijpen en tegelijkertijd denk je: hoe nu verder? Die schuilplaats is geen langdurige oplossing en de kans op ontdekking

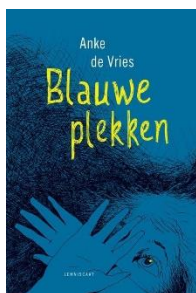
is erg groot; hij is slechts een paar honderd meter van huis weggelopen. Billy wil niet echt weg van thuis en vooral niet van zijn moeder van wie hij zielsveel houdt. Hij wil vooral dat het weer veilig is.

Groep 7 slaat terug – Jacques Vriens. De meester van groep zeven is ziek. De vervanger kan de klas niet aan, en er wordt volop geruzied en gepest. Een paar kinderen proberen tevergeefs om er iets aan te doen. Bij toeval ontdekt Dagmar dat er bij Sarah thuis rare dingen gebeuren, maar ze moet beloven haar mond te houden. Op een dag loopt het zo uit de hand dat Dagmar haar belofte verbreekt. En dan komt groep zeven toch eensgezind in actie. Want dat hun klasgenootje mishandeld wordt, dat pikken ze niet.

Over de grens – Irene Storms. Een verhaal over internationale kinderontvoering, maar óók over een leuk en spannend avontuur. Voor iedereen vanaf 10 jaar. Het leven van Luuk staat op z'n kop als hij na een vakantie in Nederland ineens niet meer teruggaat naar Spanje. Eerst lijkt de vakantie gewoon wat langer te duren, maar dan vraagt Luuk zich af of zijn moeder nog wel terug wil! Hij mist zijn vader, zijn hond Pepper en zijn leven in Spanje. Terwijl zijn ouders druk zijn met ruziemaken, loopt Pepper gevaar in Spanje ... Tijd voor een avontuur!

Blauwe Plekken – Anke de Vries. Judith probeert het haar moeder zoveel mogelijk naar de zin te maken, maar toch wordt die vaak boos. Dan slaat ze Judith, soms zo erg dat ze onder de blauwe plekken zit. Op school durft Judith niets te vertellen, tot ze bevriend raakt met haar klasgenootje Michiel. Bij hem thuis ziet ze dat het ook anders kan. De klassieker van Anke de Vries is in een nieuw jasje gestoken, zodat ook toekomstige generaties kunnen genieten van de boeken die al honderdduizenden harten stalen.

Gevoelens

Alles wat ik voel – Stine Jensen. Een boek dat kinderen bewust maakt van hun eigen gevoelens én hen stimuleert erover na te denken. Daarnaast biedt het ouders en leerkrachten ook een mooi handvat om allerlei emoties bespreekbaar te maken.

Tussen je oren – Ap Dijksterhuis. Voor iedereen die beter wil begrijpen hoe slim, mooi, gaaf, vreemd en maf mensen in elkaar zitten. Over hersens, zintuigen, geheugen, emoties, stoornissen, puberteit, geluk en nog veel meer.

Hoe verwerk ik het? - Anita Naik. Hoe bereid ik me voor op een nieuwe school? Hoe verwerk ik de scheiding van mijn ouders? Hoe kom ik het overlijden van een vriend te boven? Wat is het verschil tussen droefheid en een depressie? Handboek met nuttige tips en weetjes over hoe je ingrijpende veranderingen in je leven verwerkt.

Ik voel me zo – Frans Lases. Een heerlijk boek over boeiende gesprekken. Een mooie aanleiding om met kinderen zelf over belangrijke emoties en gevoelens te praten. Vanaf 9 jaar. Hoe voelen we ons eigenlijk? Zowel kinderen als volwassenen vinden het vaak moeilijk om over hun emoties te praten. Auteur Frans Lases sprak met Nederlandse en Vlaamse kinderen over hun gevoelens en over hoe ze ermee omgaan. Dit boek bundelt op een inleefbare en lekker lezende manier de antwoorden. Bekroond illustrator Jan Jutte brengt de emoties nu eens grappig, dan weer spannend of dramatisch in beeld.

Ben jij ook op mij? - Sanderijn van der Doef. Informatief en humoristisch boek over verliefdheid, zoenen, seks en het lichaam, geschreven door dé voorlichtingsexpert van Nederland. Voor lezers vanaf acht jaar. Wat is seks eigenlijk? Hoe verandert je lijf als je volwassen wordt? En wat is het verschil tussen van iemand houden en verliefd op iemand zijn? Dit boek bevat duidelijke informatie in eenvoudige taal en geeft, samen met de humoristische en informatieve tekeningen, kinderen de 'boodschap' dat seks niet raar of vies is, maar in de meeste gevallen vooral leuk en fijn.

Psychische aandoeningen

Mijn moeder is een dekbed – Lysette van Geel. Vanaf nu gaat het beginnen, hè? Het leukste stukje jaar van de basisschool: de musical, kamp, onze toekomst.' zegt Masya, de beste vriendin van Adam. Ach, hij is al lang blij als het een gewoon schooljaar voor hem wordt, maar dat zit er niet in. Hij krijgt dan wel de hoofdrol in de musical, maar thuis gaat het helemaal niet goed. Adam en zijn zusje Nina weten sinds ze een paar maanden eerder stiekem in het dagboek van hun moeder lazen dat hun geld op is. Als een ramp heel erg langzaam gebeurt, heb je dat blijkbaar pas veel te laat door. Er is steeds minder eten, zakgeld is er al lang niet meer en hun moeder ligt eigenlijk alleen nog maar in bed. In Nederland groeit een op de twaalf kinderen op met te weinig geld. Lysette van Geel schreef met *Mijn moeder is een*

dekbed een meeslepend, erg knap verteld verhaal over kinderen die dat meemaken. Wat een belangrijk boek voor kinderen die hetzelfde meemaken en ook voor de meer gelukkigen, die zo kunnen invoelen hoe het is.

Algemeen

Het grote Leefboek voor kinderen – Theo Legters. Dit boek helpt kinderen om een positief en realistisch zelfbeeld te krijgen, waardoor zij meer zelfstandigheid en zelfvertrouwen ontwikkelen. Belangrijke thema's uit het boek waaraan de kinderen zelf kunnen werken zijn: gebrek aan zelfvertrouwen, motivatieproblemen, gepest worden, gescheiden ouders, ruzie en vriendschap.

Voortgezet onderwijs

Boeken voor kinderen vanaf 12 jaar

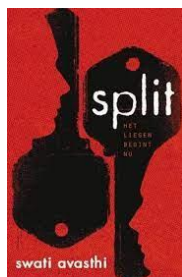
Kindermishandeling en misbruik

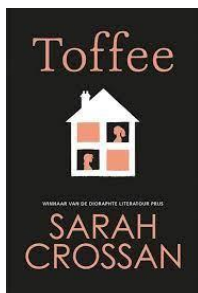
Achter de stilte - Beate Teresa Hanika. Sinds oma dood is, is opa erg eenzaam, en lijkt hij het gezelschap van zijn lievelingskleindochter extra op prijs te stellen. Bovendien kan Justine dan meteen een beetje voor opa zorgen, zeker nu hij ook nog eens zegt dat hij van de trap is gevallen. Maar eigenlijk wil Justine niet meer naar opa. Hij zit voortdurend aan haar. Als ze erover probeert te praten, wil niemand naar haar luisteren. Dat verandert als ze op een dag Klap, haar nieuwe vriend, in vertrouwen durft te nemen.

Achter de stilte is een knap geschreven roman, want ondanks het heftige onderwerp gaat het vooral over vriendschap en hoop. Het sobere taalgebruik van

Beate Teresa Hanika in combinatie met het ontwapenende karakter van de personages doet bijna pijn - en toch kun je niet stoppen met lezen. Het boek maakt een onvergetelijke indruk.

Split! - Swati Avasthi. Bont en blauw geslagen staat Jace voor de deur van zijn broer Christian. Wanhopig op zoek naar onderdak, nu hij door hun tirannieke vader (een bekend rechter) uit het huis is gegooid. Christian laat Jace binnen, maar dat lost hun problemen niet op. De band tussen de broers is niet vanzelfsprekend en Jace blijft hopen dat hun moeder hem achterna zal reizen. Bovendien bewaart Jace zelf een duister geheim.

Toffee – Sarah Crossan. Jarenlang woonde Allison alleen met haar gewelddadige vader. Wanneer de vriendin van haar vader, Kelly-Anne, bij hen intrekt, ervaart Allison eindelijk wat liefde is. Maar als Kelly-Anne het gezin verlaat en Allison weer ernstig wordt toegetakeld door haar vader, besluit ook zij weg te lopen van huis. Ze houdt zich schuil in de schuur van een huis dat er verlaten uitziet. Hier woont de dementerende Marla, die Allison op een dag ziet en haar uitnodigt in haar huis. Marla ziet Allison aan voor haar jeugdvriendin Toffee. De twee krijgen een bijzondere band en vinden bij elkaar de steun en hulp die ze misten.

Gevoelens en emoties

Grote Gevoelens – Janny van der Molen. Voor kinderen vanaf 12 jaar en iedereen die wil weten waarom mensen doen wat ze doen en zijn wie ze zijn. Waarom heb ik niet naar mezelf geluisterd in plaats van zomaar achter de anderen aan te lopen? Mijn moeder rookt best veel. Is de kans dan groter dat ik daar ook verslaafd aan raak? Het is vaak chaotisch in mijn hoofd. Is dat normaal? Ik denk dat ik homo ben. Hoe vertel ik dit aan mijn ouders? Mijn ouders zeggen dat ik moet worden wie ik ben, maar hoe kan ik nou weten hoe dat moet?

Boeken voor leerkrachten

Ik wil je iets vertellen – Lotte Hendriks. <https://ikwiljeietsvertellen.nl/handleiding>

Het prentenboek is zowel te gebruiken wanneer je één op één in gesprek bent met een kind als in groepsverband (bijvoorbeeld voorlezen op de opvang of in de klas). Hieronder staat omschreven hoe je dat aan kan pakken. Het boek is een hulpmiddel om in gesprek te gaan over nare ervaringen in het algemeen. Maar ook kan het boek gebruikt worden om te praten over ervaringen die zo ernstig zijn

dat we ze traumatische gebeurtenissen noemen. We geven tips hoe je kan reageren wanneer uit het gesprek blijkt dat het kind een nare of traumatische ervaring heeft meegemaakt.

Praktijkboek praten met kinderen over kindermishandeling – Marike van Gemert. Kinderen die kindermishandeling meemaken, voelen zich vaak te weinig gezien en gehoord. Zo ook de ervaringsdeskundige jongvolwassenen die hebben meegewerkt aan dit boek. Het boek laat zien hoe je ruimte geeft voor hun verhaal en inbreng en geeft daarmee concrete handreikingen om deze kinderen daadwerkelijk centraal te stellen. Het boek richt zich op jeugdhulpverleners en andere professionals die in hun werk te maken krijgen met kinderen in onveilige thuissituaties. Om een goed gesprek te kunnen voeren, is het belangrijk om te weten waar je rekening mee moet houden. Wat maakt het opgroeien in

onveiligheid complex en wat betekent dat voor gesprekken met deze kinderen? Het boek bespreekt wat de ingrediënten zijn van een goed gesprek en hoe je deze toepast in verschillende situaties en met kinderen van verschillende leeftijden en achtergronden.

Juf, er is een kind kwijt – Dorine Hermans. Als een vlieg op de muur beleef je mee wat er in de klas gebeurt. Een tienminutengesprek, ouderavond of klassenfoto is niet genoeg om het dynamische basisschoolleven van een kind te doorgronden. Dorine Hermans was nieuwsgierig naar wat er allemaal gebeurde nadat ze haar kinderen op het schoolplein had afgezet. De afgelopen jaren sprak ze met tientallen juffen. Hun ervaringen beschreef ze in kleine, prachtige verhalen die samen een treffend beeld geven van het reilen en zeilen in de Nederlandse klaslokalen en daarmee ook van onze maatschappij.

Het blijkt indrukwekkend wat de juffen en meesters van nu moeten kunnen.

Lesgeven is maar een van hun taken. Ze onderhandelen met veeleisende ouders, beantwoorden filosofische kindervragen, schrijven behandelplannen, steunen transgenderkinderen, vangen kinderen uit (v)chtscheidingen op en begrijpen de problemen van kinderen die hun land hebben moeten ontvluchten. Bovendien zijn ze kampeider, vertaler, excursiebegeleider, therapeut, sociaal werker en vergaderaar.